

- 6) [עיובין סב. א.];
- 7) קדושין כה. א. ברכות
- 8) מגילה ו. וישא.;
- 9) קדושין כ. כ"ק ק"י;
- 10) קדושין ל. א. עינמות
- 11) ו. א. קדושין ח. ט. ע"ז
- 12) כ. ט. [לעיל ע. ע.];
- 13) ו. יוקרא ה. א. [בדל"א
- 14) קדושין טז. א.

תורה אור השלם

- 1 אם פסוק תלקח את עמי את הדני עמך לא תתנה לו בנפשה לא תשימוז עליו נפש;
- 2 כספו לא נתן בנשך ושחור על נקי לא לקח עשה אלה לא ימות לעולם; תהלים טו ה
- 3 טהור עיניו מבראות רע והביט אל עמל לא תוכל לקח תביט בוגדים תחריש בבלע רשע צדיק מגמה;
- 4 ובי ימוך אחיך עמך ונמפר לך לא תעבד בו עבדת עבד;
- 5 ובי תשיג דר גר ותושב עמך ומך אחיך עמו ונמפר לגר תושב עמך או לעקר משפת גר;
- 6 ויקרא כה לו ויקרא מעמך הוא ונבני עמו ושב אל משפחתו ואל אשת אביו וישב; ויקרא כה מא
- 7 ובי ימוך אחיך ומקוה ידו עמך ותחזק בו גר ותושב וחי עמך; אל תקח מאתו נשך ותרביית ויקרא מאלאהיך וחי אחיך עמך;
- 8 ויקרא כה לה-לו

גליון הש"ס

- גמ' אין הדר נקבה בע"ע;
- שין כ"ב דף ק"ג ע"א ברכי' ד"ה ה"ג ופוסק:
- שם ד"ה כופים ו"ע"ע עינין גיטין דף מ"א ע"א מוס' ד"ה לישא: שם דרביב ובי ימוך: עיני לקמן דף ק"א ע"ב מוס' ד"ה מגיד:

איזהו נשך פרק חמישי בבא מציעא

ע"א

עין משפט גר מצוה

ק"א א מ"י פ"ה מהלכות מלוה וזה הלכה ב סמוג לאוזן ק"ג טו"ש ע"ד ק"י קנט ספיק א: ק"א ב מ"י ט"ז ה"ז א סמוג לאוזן ק"ג טו"ש ע"ד ח"י ט"ז ספיק א:

ק"ב ג מ"י פ"ד שס מלוה ז סמוג שס טו"ש ע"ד י"ד ק"ס ספיק ב:

ק"ג ד טו"ש ע"ד שס: ק"ד ה ו מ"י פ"א מהלכות פדעים הלכה ב טו"ש ע"ד י"ד ק"י קנט ספיק י"ז:

ק"ה ז מ"י שס פ"ג הלכה א סמוג עיני פ"ג:

ק"ו ח מ"י שס פ"ב ה"ז יב סמוג שס:

ט [מ"י פ"ט מה"ל עבדים הל"ב ו טו"ש ע"ד י"ד ק"י ספיק ט"ז:

ק"י י מ"י פ"ב מה"ל איסורי ביאה הל"ט טו סמוג לאוזן ק"ב טו"ש ע"ד ש"ס כ"ב ספיק י"ז:

ק"יא כ מ"י שס עיני ברכות ונמ"מ טו"ש ע"ד שס ספיק ח:

מוסף רש"י

אדם קורא לחבירו רשע יורד עמו לחייו. מומר שנלחמו וקח ממנו פרסומו ולירד לאומנו (קדושין ב). ולא לך אלא לגר. בקדושין (כ). הוא ועבדיו (ל). כמה קשה צדיק של שפיעים, אדם שנושא ונותן בפניות שביעת סוף מוכר את עצמו, שנאמר ונמכר לך ולא לך וגו' שנאמר לגר. פ"ב אחרת היא הפסוקה לנמכר לך ובי תשיג דר גר ומושב עמך וגו' (קדושין ב). זה הנמכר לעבודת כוכבים עצמה. לחטוב ע"מ ושאר נכסים ולא לשם אלוהים (ט"ז). ארמלת לא תרבי כלבא. שמא תתאוו ותבדיעו עליה (ע"ז ב). ולא תשרי בר ב"ר בארשפ"א. דלג אומצא מסרדיך בתרה. כל עתה, לא מירתתה דספ"ה אי מסרדיך בתרי מימר אמרי איני אמללא הוא דשריא ליה. אמללא מעט בשר (ט"ט).

לנכרי שרי ועי"ל דבני נח לא הוהירו מן הרצית והוהו גרזר ללא קס צבקעת דורא זה לא היה עונש שלא היה שעת מחיית כל המתים ולא נענש זה יותר משאר מתים שלא חיו בצוטה שעה אלא חזירו וזו נשציל שמהירו מן הרצית אע"פ שלא נטוו כמו שקיימו אבותינו את התורה אע"פ שלא יתן להם:

אדם קורא לחבירו רשע יורד עמו לחייו. כמוצ צמכות הגאונים בשס רב לדוק גאון יורד עמו לחייו רשאי לשרוף שליט תבואתו ותימה גדול מניין לו זה:

הא חוינו דלא עבדי הכי ומתמוטטים. וא"ת ללמא משוס שאר עבירות הכמוצים בלחמו פסוק ושומד על נקי לא לקח וי"ל דפריך לחוינו לדיקים גמורים נמי מתמוטטין א"י לר"ע פריך דלרש בצפון מכות (דף ב. ע"ש) עושה אלה עושה אחת מכל אלה לא ימות:

אן לעקר זה הנמכר לעבודת כוכבים עצמה. וא"ת למ"ל למכתב בתר עקר משפחת גר דהיינו נכרי כיון דנמכר לעבודת כוכבים א"כ נמכר לנכרי וי"ל דה"ל לעדות כוכבים של ישראל כיון פסלו של מיכה א"י אי לאו דכתיב משפחת גר ה"ל דעקר היינו נכרי אכל לפי למוך דלטרטיך משוס גאולת קרובים דמגר מושב פניק כ"ס נכרי:

אינו עובד לא את הבן ולא את הבת. אגב צ"ן נקט בת דאפילו נמכר לשראל אינו עובד את הצט: לא תרבי כלבא. משוס לוח שפמים צעלמא לפי שהלך אחריה ע"ש שלא נחשו שראל על החוה ועל הצהמה וגם אין אסור להתייחד מלאו

מכירה וגר תושב האמור לענין רבית אינו יודע מהו הוא גר צדק האמור לענין מכירה דכתיב וי"י ימוך אחיך עמך ונמכר לך וי"י ולא לך אלא לגר ש"א לגר ולא לגר צדק אלא לגר תושב ש"א לגר תושב מ"שפחת גר זה הנכרי כשהוא אומר או לעקר זה הנמכר לעבודת כוכבים עצמה אמר מר ולא לך אלא לגר ש"א לגר למימרא דגר קני עבד עברי ורמיניה. ה"אין הגר נקנה בעבד עברי ואין אשה וגר קונין עבד עברי גר לא נקנה בעבד עברי ושב אל משפחתו בעינין והא ליכא ואין אשה וגר קונין עבד עברי אשה לאו אורה ארעא גר נמי גמירי דמקני קני דלא מקני לא קני אמר רב נחמן בר יצחק אינו קונה ודינו כישראל אבל קונה ודינו כנכרי דתניא ה"הרצע והנמכר לנכרי אינו עובד לא את הבן ולא את הבת אמר מר ואין אשה וגר קונין עבד עברי נימא דלא כרבין שמעון בן גמליאל דתניא אשה קונה את השפחות ואינה קונה את העבדים רבין שמעון בן גמליאל אומר אף קונה את העבדים אפילו תימא רבין שמעון בן גמליאל ולא קשיא כאן בעבד עברי כאן בעבד כנעני עבד עברי צניע לה עבד כנעני פריץ לה אלא הא דתני רב יוסף ארמלתא לא תרבי כלבא ואלא תשרי בר בי רב בארשפ"א בשלמא בר בי רב צניע לה אלא כלבא כיון דמסרדיך בה מירתתא אמרי כיון דכי שדיא ליה אומצא מסרדיך בתרה אמרי אינשי משוס אומצא דשריא ליה הוא דמסרדיך גר תושב האמור לענין רבית מאי היא דכתיב וי"י ימוך אחיך ומטה ידו עמך והחזקת בו גר ותושב וחי עמך אל תקח מאתו נשך ותרביית ויראת מאלהיך וחי אחיך עמך ורמיניה לויין מהן ומלויין אותן ברבית וכן בגר תושב אמר רב נחמן בר יצחק מי כתיב אל תקח מאתם מאתו כתיב מישראל תנו רבנן אל תקח מאתו נשך ותרביית אבל אתה נעשה לו ערב ערב

כדי חייו. המירו לו ויותר מכאן אסור מדרבנן דלמא אתי למיסרד: רבינא אמר. מתניינין דקמי מלויין אותן ברבית בתלמוד חכס עסקינין: טעמא מאי אמרו רבנן. רבית נכרי אסור שמא ירגיל הנכרי אללו וילמד ממעשיו. לא גרסינן דלמא אתי למיסרד: אס

כסף תלוה את עמי. עמי ונכרי צלון ללוות עמי קודם: עניין ועניי עירך. עניי שהם קרובין וממשפחתך: עניין קודמין. דכתיב עמך הקרובין לך: עניי עירך קודמין לעניי עיר אחרת. דהנך הוו עמך טפי: יורד עמו לחייו. רגיל להתקוטט עמו כאלו הכהו וכאלו צא להורגו. ואני שמעתי רשאי לירד לתוך אומנתו של חבירו ולמעט מזומותיו של חבירו וקשה בניי שימירו חכמים לשראל להנכס ולגמול רעה ועוד דלמרי צמכות (דף ג). עד שמים עשרה שנה מתגלגל אדם עם בנו מלאך ואיך יורד עמו לחייו ומאי יורד לתוך אומנתו איכא פלוגי לטור ולכופו לתורה קאמר:

פלוני כפר. שהלוה ישראל צרכית: **מתמוטטים**. דוק הכי עושה אלה לא ימות הא אס נתן בנשך ימות: הללו **מתמוטטין ועולין והללו כו**. והכי משמע קרא כל עושה אלה לא ימות לעולם כלומר ואם ימות אין מוטטו מוטות עולם אכל הנותן בנשך ימות לעולם: **דזיק גמור אינו צולע**. ואע"פ שמתמוטט עולה ואינו צלע לעולם: **ולא תג**. לעיל קא.

וישאל דברייתא צמכות ערכין (דף ל): **צא וראה כמה קשה הצקה של שביעת אדם נושא ונותן צפירות שביעת סוף מוכר מטלטליו כו**. עד לא צאת לידו עד שמוכר עלמו שנאמר ונמכר לך ולא לך אלא לגר: **נמכר לעבודת כוכבים**. לחטוב ע"מ ולשאוב מיט: **אמר מר**. השאם מפרש מאי קשיא ליה דקאמר אינו יודע מהו: לאו אורה ארעא. שהוא מתייחד עמה: **גמירי דמיקני קני**. הנקנה צעזד עברי קונה צעזד עברי: **דמינא**. דיט חילוק בין ההנמכר לנכרי לנמכר לישראל: **הנרצע**. צעזד עברי [הנמכר] לישראל ונת האדון קודם היובל: **אינו עובד לא את הבן ולא את הבת**. שנאמר (שמות כ) וצדדו לעולם ולא לבן: והנמכר לנכרי ילפינן בקדושין (דף ט: א) וחשב עם קונהו ולא עם יורש קונהו: **צניע לה**. מוזמן נכוע הוא בעיניה שאס יקלקלו יחד לא יתפאר נגלות הדבר הלך אסור לקנותו: **פריץ לה**. ויראה היא להפקיר לו את עצמה: לא הרבי כלבא. לא מגדל כלב שמא תקלקל עמו: **צניע לה**. ובטוחה שלא יודע: **כיון דמסרדיך סריך מירתתא**. להיות נרצעת לו: **גר מושב**. שקיצל עליו שלא לעבוד עבודת כוכבים ואוכל נבילות: **אל תקח מאתו כתיב**. אלא ובי כתיב כו מושב לענין ומי עמך כתיב שאתה מנווה להחיותו: **אלא אשה נעשה לו ערב**. ערכו של לוח כנגד המלוה: